

หอพระราชประวัติ
สมเด็จพระบรมราชาชนก
ศูนย์รวมความรู้...

หน้า 4

หอพระราชประวัติ 'สมเด็จพระบรมราชาชนก' ศูนย์รวมความรู้สร้างแรงบันดาลใจ

วัน

ที่ 24 กันยายนของทุกปีเป็นวันคล้ายวันสวรรคตของ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ผู้ทรงสนับสนุนและทรงศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาการแพทย์ในประเทศไทย ทั้งด้านการแพทย์สมัยใหม่และการแพทย์สาธารณสุข จึงมีความเห็นพ้องต้องกันกำหนดให้วันที่ 24

“ลักษณะของห้องที่จัดนิทรรศการหอพระราชประวัติฯ นี้ เราไม่ต้องการทำเป็นนิทรรศการที่หวือหวา แต่ต้องการความเรียบง่าย เรียบง่าย เพื่อให้เกิดความรู้สึที่นักศึกษาหรือคนรุ่นใหม่เข้ามาเยี่ยมชมแบบช้า ๆ ค่อย ๆ ทอยมาเรียนรู้และซึมซับ โดยสิ่งที่เราหวังว่าจะได้กลับไปคือ แรงบันดาลใจ”

กันยายนของทุกปีเป็นวันน้อมรำลึกถึงพระองค์โดยให้ชื่อว่า "วันมหิดล"

จากพระราชกรณียกิจที่พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญแก่วงการแพทย์และการสาธารณสุขของประเทศไทยมาโดยตลอด ได้เสริมสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่โรงเรียนแพทย์และพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการผลิตแพทย์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นการวางรากฐานแก่การแพทย์และการสาธารณสุขไทยให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ จนได้รับการขนานนามว่า "พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย"

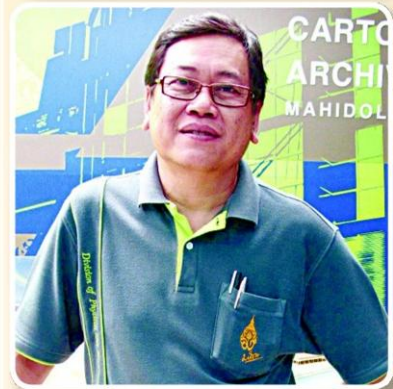
ทุกวันที่ 24 กันยายนของทุกปี จะมีพิธีวางพวงมาลาถวายบังคมพระบรมรูปและอ่านคำสดุดีพระเกียรติเพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ นอกจากนี้แล้วทาง มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันการศึกษาอีกแห่งที่ได้ยึดแนวทางการดำเนินชีวิตของพระองค์เป็นต้นแบบ ได้จัดสร้าง "หอพระราชประวัติสมเด็จพระบรมราชชนก" ขึ้นเพื่อให้นักศึกษาและคนรุ่นใหม่ได้มีโอกาสศึกษาพระราชประวัติของพระองค์เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จทรงเปิดและให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554 ที่ผ่านมา

รองศาสตราจารย์ ดร.อนุชาติ พวงสำลี ประธานคณะกรรมการอำนวยการหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์มหาวิทยาลัยมหิดล อธิบายถึงการก่อสร้างหอพระราชประวัติสมเด็จพระบรมราชชนกว่า เนื่องจากมหาวิทยาลัยต้องการสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้มหิดลซึ่งเป็นอาคารทดแทนอาคารเดิมคือ ศูนย์อาหารและอาคารกิจกรรมนักศึกษาที่เป็นอาคารยุคแรกของมหาวิทยาลัย การออกแบบก่อสร้างนอกจากจะตอบโจทย์เรื่องภารกิจของอาคารที่รองรับการทำกิจกรรมของนักศึกษาแล้วยังต้องเกิดประโยชน์ใช้สอยและมีคุณค่ามากที่สุด ถือเป็นพื้นที่ที่ทำให้เกิดความรู้สึกและเป็นแหล่งหลอมรวม

จิตใจความเป็นมหิดล

โดยสิ่งที่จะเป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธาได้คือ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกที่มีรากฐานมีความผูกพันกับมหาวิทยาลัยมหิดลมาเป็นเวลายาวนาน เพราะท่านเป็นผู้วางรากฐานทางการแพทย์และการสาธารณสุข นอกจากนี้ท่านยังมีคุณูปการอีกมากมาย ทางมหาวิทยาลัยจึงสร้างพื้นที่ขึ้นมา 2 ส่วน คือ **สถานที่จัดแสดงงานจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ของมหาวิทยาลัย ประกอบไปด้วย 2 พื้นที่ใหญ่ ๆ คือ หอพระราชประวัติสมเด็จพระบรมราชชนกกับหอเกียรติยศแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล ใช้คอนเซปต์ คือ ฟิวเจอร์ ดิน ธาตุ** โดยหอพระราชประวัติ ใช้แนวคิดเรื่อง "ฟ้า" สื่อถึง "เจ้าฟ้ามหิดล อดุลยเดช" ส่วนหอเกียรติยศและประวัติมหาวิทยาลัยมหิดล ใช้แนวคิดเรื่อง "รุ่ง" มี 7 สื่อถึงวัฒนธรรมองค์กรที่ประกอบด้วย 7 ตัวอักษร "M-A-H-I-D-O-L" "ดิน" สื่อถึงเกียรติประวัติของสถาบันที่สั่งสมมา และเป็นแหล่งกำเนิดพืชพันธุ์ ซึ่งก็คือคนรุ่นใหม่และห้องจดหมายเหตุแผนที่และผังแม่บท ใช้แนวคิดเรื่อง "ธาตุ" สื่อถึงองค์ประกอบหลักที่จะทำให้ดินอุดม

รศ.ดร.อนุชาติ พวงสำลี

สมบูรณ์ ภายในห้องแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนนิทรรศการและส่วนจัดเก็บและเผยแพร่

ลักษณะของห้องที่จัดนิทรรศการหอพระราชประวัติฯ นี้เราไม่ต้องการทำเป็นนิทรรศการที่หวือหวา แต่ต้องการความเรียบง่าย เรียบง่าย เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่นักศึกษาหรือคนรุ่นใหม่เข้ามาเยี่ยมชมแบบช้า ๆ ค่อย ๆ ทอยมาเรียนรู้และซึมซับ โดยสิ่งที่เราหวังว่าจะได้กลับไปคือแรงบันดาลใจ เพราะมีบ่อน้ำตรงกลางห้อง เรียกว่า "บ่อน้ำแห่งปัญญา" ซึ่งจะเหมือนกับปัญญาที่ได้รับมาจากฟ้า โดยจะมีข้อความที่เป็นคำสอนของสมเด็จพระบรมราชชนกลอยอยู่ในบ่อน้ำให้ผู้มาชมอ่านและซึมซับเข้าสู่เบื้องลึกของจิตใจ อย่างไรก็ตามสิ่งที่จัดแสดงไม่

ได้มุ่งเน้นไปที่ประวัติบุคคล แต่เน้นการตีความและดึงสิ่งที่เป็ผลงานที่ท่านทำเป็นคู่มือการต่อแผ่นดินออกมา จึงแบ่งเนื้อหา 7 พื้นที่ได้แก่ "เจ้าฟ้านักเดินทาง" คือ สิ่งที่เรามองเห็นและศึกษาในประวัติท่านเดินทางไกลและไกลเยอะมากเพื่อตามเสด็จสมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พระมารดาของท่านและเป็นย่าของในหลวงของเราและการที่เดินทางมากทำให้ท่านเป็นคนที่มีโลกทัศน์กว้างไกล

และมองเรื่องศาสตร์และศิลป์ต่าง ๆ อย่างแตกฉาน จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมท่านถึงตัดสินใจเรียนแพทย์ ทำไมท่านสนใจงานศิลปะ งานพิพิธภัณฑ์ การอุดมศึกษา ตลอดจนพระจริยวัตรในเรื่องของความประหยัดและมัธยัสถ์ จึงขออนุญาตตีความว่าเป็นตัวเชื่อมโยงจากพระมารดาของท่านต่อเนื่องลงไปถึงตัวลูกของท่านคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบันที่มาสู่เรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการเป็นแบบอย่างของนักพัฒนา

เรื่องความอดออม ความประหยัด ความเอาใจใส่ผู้อื่น จึงไม่แปลกใจที่เรา

มีพระเจ้าอยู่หัวที่เป็นแบบอย่างนี้เพราะว่าท่านได้รับการถ่ายทอดมา

"ปัญญาของแผ่นดิน" เป็นส่วนเปิดของนิทรรศการ แสดงให้เห็นถึงการเป็นต้นแบบของปัญญาของแผ่นดินของสมเด็จพระบรมราชชนก โดยสะท้อน

จากพระราชดำรัสของพระองค์รวมทั้งพระราชกรณียกิจที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมและมนุษยชาติ "เจ้าฟ้าของแผ่นดิน" แสดงพระราชประวัติโดยสังเขปตั้งแต่ประสูติจนถึงสิ้นพระชนม์ รวมทั้งแสดงบริบทสังคมไทยและสังคมโลกทั้งการยอมรับความเจริญจากตะวันตกยุคล่าอาณานิคมและแนวคิดมนุษยสังคมนิยมต่อตัวตนของพระองค์ "ประทีปแห่งปัญญา" แสดงพระราชกรณียกิจด้านการศึกษาที่ทรงมุ่งสร้างคน ทรงสนับสนุนการเรียนการสอนและพระราชทานทุนการศึกษา

"รักษคนไข้ด้วยความรัก" แสดง

ความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงานด้านการแพทย์และสาธารณสุขรวมทั้งการรักษาคนไข้แบบเอาใจเขามาใส่ใจเรา มุ่งเน้นการรักษาด้วยจิตใจควบคู่ไปกับร่างกาย อีกทั้งการที่มีได้ต่อพระองค์ว่าเป็นเจ้าและมิตรจริงเกียจคนไข้ ทำให้ทรงเป็นที่รักของประชาชน และเรียกพระองค์ว่า "หมอเจ้าฟ้า" "ก้นก้นมิดล" แสดงผลจากพระราชกรณียกิจที่ทรงสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทยในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์และการสาธารณสุข การศึกษาและวิทยาการต่าง ๆ "หยั่งรากในแผ่นดิน" แสดงการสืบสานพระราชปณิธานด้านต่าง ๆ ที่ทรงริเริ่มไว้ โดยใจความสำคัญอยู่ที่ตรงนี้ทั้งหมดเรา

จึงอยากให้เด็กรุ่นใหม่เข้ามาซึมซับ เรียนรู้ในสิ่งเหล่านี้และบ่มเพาะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของตัวตนเป็นจิตวิญญาณของความ เป็นมิดล เป็นบัณฑิตที่จะจบออกไป สิ่ง

เหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่จะเรียนในห้องเรียนได้ แต่สามารถซึมซับได้ในบรรยากาศในรั้วมหาวิทยาลัย

อีกโซนหนึ่งเป็นประวัติและผลงานของมหาวิทยาลัยตั้งแต่ยุคเริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน เน้นผลงานของมหาวิทยาลัยที่มีต่อแผ่นดินตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น นวัตกรรมใดบ้างที่มหาวิทยาลัยสร้างเพื่อตอบแทนคุณของประเทศ เพราะสุดท้ายเราหวังว่าทั้งหมดจะเป็นพื้นที่ที่จะหล่อ

หลอมคนรุ่นใหม่ให้เรียนรู้และซึมซับคำสอนของพระองค์ไว้เป็นแรงบันดาลใจในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมและผู้อื่นต่อไป หากใครสนใจเข้าชมนิทรรศการทั้งหมดสามารถเข้าชมได้ตามวันและเวลาราชการหรือหากต้องการมาเป็นกลุ่ม หมู่คณะนอกเหนือเวลาราชการก็สามารถติดต่อทางมหาวิทยาลัยเพื่อเข้าชมได้.

◆ ทิวาไรดี ◆

คำสอนของ

‘พระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันของไทย’

1. ความสำเร็จที่แท้จริงมิได้ขึ้นอยู่กับการเรียนเพียงเพื่อรู้ แต่อยู่กับการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่มนุษยชาติ
2. ขอให้ถือผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ลาภทรัพย์และเกียรติยศจะตกมาแก่ท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมะแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์
3. เวลาเป็นของมีค่า เมื่อมันล่องไปแล้ว มันจะไม่กลับมาอีก ถ้าเรามีโอกาสจะใช้มันให้เป็นประโยชน์แล้วเราไม่ใช้มัน ก็เป็นที่น่าเสียดาย
4. พวกเขาทั้งหลาย การเล่นนั้นเป็นของดี การเรียนนั้นก็เป็นของดีและสำคัญ แต่การที่จะให้ดีกว่านั้นคือคนที่เรียนก็ดีเล่นก็ดีด้วย
5. เงินที่ฉันได้ใช้ออกมาเรียน หรือให้พวกเขาออกมาเรียนนี้ไม่ใช่เงินของฉัน แต่เป็นเงินของราษฎร เขาจ้างให้ฉันออกมาเรียน ฉะนั้นจะต้องตั้งใจเรียนให้ดี ให้สำเร็จ
6. ท่านควรยกย่องคณะที่ให้การศึกษแก่ท่าน ท่านควรมีความภูมิใจในคณะของท่าน และท่านไม่ควรเรียนวิชาขึ้นใจและใช้เป็นเครื่องมือหากินเท่านั้น ควรเก็บคำสอนใส่ใจและประพฤติตาม
7. การศึกษาเป็นงานที่มี “คน” เป็นหัวใจหรือปัจจัยสำคัญ การจัดการศึกษาจึงต้องเน้นคุณค่าของความเป็นคนให้เป็นคนก่อนที่จะเข้าสู่อาชีพ
8. การศึกษาสิ่งใด ๆ ก็ตามจะต้องศึกษาให้รู้จริงถึงแก่นแท้ ด้วยการฝึกหัดและปฏิบัติ จึงจะถือว่าเป็นการศึกษาที่แท้จริง
9. การศึกษานั้น เป็นสิ่งควรซื้อด้วยทรัพย์อันมีค่า เหมือนอาหารหรือเครื่องแต่งกาย
10. เรื่องตำแหน่งการงานนี้ก็เหมือนหมวก จะหาหมวกให้เหมาะกับหัวคนนั้นไม่ยาก แต่เรื่องที่จะหาหัวคนมาให้เหมาะสมกับหมวกนี้ซึ่ยากนักหนา
11. เราไม่ควรขอยืมความคิดของเขามาคิด เราควรมีสิ่งที่เกิดจากสมองของเราเองมาแสดงในภาษาของเรา
12. ฉันไม่ต้องการให้พวกเขามีความรู้แต่ทางแพทย์อย่างเดียว ฉันต้องการให้พวกเขาเป็นคนด้วย
13. การสาธารณสุขนั้นเป็นการสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งเป็นเครื่องบำรุงกำลังของชาติไทย และเป็นสาธารณประโยชน์แก่มนุษยชาติทั่วไปด้วย
14. คนที่ไปถึงเมืองไหนแล้วไม่ไปดูมิวเซียม คน ๆ นั้นไม่ศิวิไลซ์